

Svakako nemojte ...

- * Svoje strahove i nesigurnosti prenositi na dijete (Kako će se uklopiti među vršnjake? Koliko se razlikuje od drugih? Hoće li uspjeti sve svladati? Hoće li učiteljica imati dovoljno razumijevanja za moje dijete?)
- * Nikad nemojte dijete plašiti školom i školskim obvezama, učiteljicama i dr. (Npr. Vidjeti ćeš ti od učiteljice! Ići ćeš u kaznu! Dobiti ćeš sigurno jedinicu!)
- * Nikad ne propustite pohvaliti svoje dijete!
- * Nikad ne mjerite ljubav prema svojem djetetu ovisno o njegovom školskom uspjehu!

Pozitivni početni stav djeteta prema školi i učiteljima može biti presudan faktor djetetova prihvaćanja ili neprihvaćanja škole i školskih obveza.

Važno je da i roditelji i dijete shvate da je polazak u školu normalan slijed u njegovom odrastanju. Nije ga potrebno pretjerano naglašavati, ali ipak niti zanemariti njegovu važnost. Upamtite da od vašeg stava ovisi i djetetov stav prema školi.

Što bi dijete trebalo znati i moći pred polazak u školu?

Grafomotorika: Posjeduje fleksibilnost šake i prstiju, pravilno drži olovku, linija mu je jasna, adekvatnog pritiska. Po uzorku zna povlačiti linije od crte do crte, od točke do točke, ravne kružne i valovite linije. Precrtati likove: krug, trokut, kvadrat i romb. Pisati svoje ime velikim tiskanim slovima.

Prostorni odnosi: Razumije prostorne odnose: gore, dolje, ispred, iza, na, u, ispod, iznad. Usvojilo je orijentaciju: na tijelu (desna/lijeva ruka, desna/lijeva noga, desno/lijevo oko) u prostoru (što je desno od njega, a što lijevo, zna odrediti smjer kretanja) na papiru (što je na desnoj strani papira, a što je na lijevoj).

Vremenski odnosi: Razumije vremenske odnose: prije, poslije, jutro, podne, večer, prijepodne, posljedepodne. Poželjno je da poznaje dane u tjednu, jučer, danas, sutra.

Matematičke vještine: Broji do 20, brojanje s prekidom, brojanje unatrag od 10 do 0. Snalazi se u pojmovima više, manje, oduzmi, dodaj. Razumije pojam skupa: što sve spada u neki skup, a što ne (klasifikacije po obliku, veličini, težini, boji), uspoređuje dva skupa (gdje ima više, a gdje manje elemenata), zna da se dodavanjem skup povećava, a oduzimanjem smanjuje. U skupu od 10 elemenata zna rezultat dodavanja za jedan i oduzimanja za jedan uz pokazivanje. Povezuje brojku uz količinu (npr. brojka 9 = devet elemenata). Mjereći može usporediti koji su predmeti duži, veći, širi.

Govor i jezik: Pravilno izgovara sve glasove. Pravilno se gramatički izražava (koristi množinu, jedninu, zamjenice, govori pravilno u rodu i padežu). Zna verbalno definirati jednostavne pojmove (primjerice, što je stolac?, a u definiciji spominje čemu stolac služi, kakvog je oblika, od čega je napravljen i sl.). Zna verbalno iskazati po čemu su neke stvari, bića, pojave slični, a po čemu su različiti. Zna prepričati kraći događaj ili priču u pravilnom slijedu: uvod, tijek, završetak.

Koncentracija potrebna za školu: Na zadatku se može zadržati 15 - 20 minuta, a trajanje igre može biti i 60 minuta uz kratke otklone pažnje

Predčitalačke vještine: Može rastaviti poznate riječi na slogove. Prepoznaje i imenuje kojim glasom počinje i kojim glasom završava riječ. Zna imenovati riječi na zadani glas (igra „na slovo na slovo“). Prepoznaje je li zadani glas na početku riječi, na kraju ili u sredini. Zna rastaviti jednostavne riječi na glasove. Od pojedinih glasova zna sastaviti jednostavnu riječ (npr. M-A-M-A, O-K-O i sl.). Prepoznaje simbole slova i brojeva.

Koncentracija: Na zadatku se može zadržati 15 - 20 minuta, a trajanje igre može biti i 60 minuta uz kratke otklone pažnje.

Opći pojmovi o sebi i drugo: Zna ime i prezime, adresu i mjesto stanovanja, imena i zanimanja ukućana, svoju dob, prepoznaje i imenuje boje, prepoznaje okuse (kiselo, slatko, slano, gorko), vruće/hladno/mlako, članove obitelji: majka/otac/baka/djed/brat/sestra.

POLAZAK DJETETA U PRVI RAZRED

Polazak u školu predstavlja veliku promjenu u životu djeteta i njegove obitelji. To je jedan od najvažnijih trenutaka u životu svakog djeteta. Na neki način, to je prvi korak na putu k zrelosti, onaj u kojem se potvrđuje sav trud, ali i pažnja koji su do tog trenutka uloženi u odgoj djeteta.

Dijete se mora prilagoditi novim pravilima ponašanja, pratiti razne aktivnosti, doći u točno vrijeme na nastavu, sjediti duže vrijeme na jednom mjestu i dr. Također, to je prva provjera djetetovih društvenih, emocionalnih, intelektualnih i drugih sposobnosti.

Za uspješnog učenika—prvašića od velikog je značenja zrelost za polazak u školu.

KOJI SU ELEMENTI DJETETOVE ZRELOSTI?

FIZIČKA ZRELOST—visina, težina i motorička spretnost (...sposobnost podnošenja tjelesnih i psihičkih napora koji ga očekuju u školi kao npr. put od kuće do škole, nošenje torbe i dr; prosječna visina i težina djeteta, dobra razvijenost osjetnih organa—posebno vida i sluha, primjereni stupanj okoštavanja, mišićne snage...)

PSIHIČKA ZRELOST

Grafomotoričke vještine (fleksibilnost šake i prstiju; mogućnost pravilnog držanja olovke; zna povlačiti linije od crte do crte, ravne i krivudave linije, te valovite linije, zna precrtati geometrijske likove—tokut, krug i kvadrat...)

Dobro razvijen govor; orijentacija u vremenu i prostoru (jučer—danas—sutra; desno—lijevo, sprijeda—straga...) razlikovanje godišnjih doba, pravilno korištenje jednine i množine...

EMOCIONALNA I DRUŠTVENA ZRELOST

Podrazumijeva da je dijete steklo stanovitu stabilnost i kontrolu. Vrlo je bitna djetetova pozitivna slika o sebi jer pomaže razvoju samopouzdanja i sigurnosti u sebe, lakšem podnošenju određenih neuspjeha i prihvaćenosti u školi.

Također, dijete bi trebalo posjedovati određenu sposobnost da se suzdrži od emocionalnih izljeva kao i toleranciju na frustracije, prilagodbu na društvene norme, usvajanje moralnih normi, vještine komunikacije u grupi i prihvaćanje učitelja kao osobe od povjerenja.

Zabrinutost roditelja je razumljiva i opravdana jer... Dobra prilagodba djeteta na školu i školske obveze utječe na:

- * Djetetov osjećaj zadovoljstva
- * Kvalitetu djetetova života
- * Motivaciju za učenje
- * Budući stav prema školovanju.

Praktični savjeti roditeljima

Budući da djeca često ostaju sama pri polasku i povratku iz škole važno ih je naučiti osnovnim kućnim vještinama:

- * Otključavanje i zaključavanje vrata
- * Naučite ih važne stvari: svoje ime i prezime (i svojih roditelja), adresu stanovanja, riječi kulturnog ponašanja
- * Služiti se telefonom (znati brojeve roditelja, bake, policije), samostalnosti u prehrani (uzeti pripremljenu užinu i sl.)
- * Upozoriti ga na sve one opasnosti u stanu koje bi mu mogle ugroziti život.

Dijete bi također trebalo podučiti da više ili manje ovlada određenim navikama (koje će naravno razvijati još i tijekom školovanja)

- * zdravstvene i higijenske navike (pranje i brisanje ruku, korištenje WC-a, kulturno higijenske navike pri jelu i oblačenju...)
- * Navike fizičke aktivnosti
- * Navike kulturnog ponašanja
- * Navike organiziranosti, točnosti i reda

Još neki korisni savjeti... kako bi vaše dijete bilo što sretnije i uspješnije u školi... a što je još važnije... bilo sretnije i zadovoljnije samim sobom...

- * Kod djeteta razvijajte osjećaj i stalno mu ističite da je upravo ono jedinstvena i važna osoba sebi i drugima, ono je original takav kakav jest
- * Više će uspjeti dijete, čiji roditelji vjeruju u njegove sposobnosti, ohrabruju ga i podržavaju u svladavanju školskih obveza i zadataka
- * Uvijek mu pokažite da ga izuzetno cijenite i prihvaćate—uvažavajući njegove sposobnosti i interese, želje, ambicije...
- * Imajte neizmjereno strpljenje da ga saslušate ma koliko vam se to činilo da ste stotinu puta čuli—ili da baš sad nemate “vremena”
- * Pozitivno ga podržavajte i pohvaljujte za svaki uloženi trud—tako mu pomazete u razvijanju samopouzdanja i osjećaja sigurnosti.
- * Nemojte od djeteta očekivati previše (nisu sva djeca odlikaši—niti tome treba težiti), ne uspoređujte ga s braćom ili sestrama, prijateljima iz razreda niti bilo s kim—ono je jedinstveno dijete, drugačije
- * Izbjegavajte kritike, kazne jer one samo produbljuju osjećaj nesigurnosti, neuspjeha...
- * Izbjegavajte preko djeteta ostvarivati svoje želje, potvrde za uspjehom i ambicije
- * Ustrajte u stvaranju radnih navika vašeg djeteta i tražite od njega da izvršava svoje obveze
- * Osigurajte djetetu mjesto za učenje na kojem će stalno raditi i pospremiti svoje stvari
- * Učite ga od prvog razreda da sam posprema, slaže svoju torbu—a vi mu pomognite ako treba—ne činite umjesto njega stvari koje dijete može samo.

- * U početku učite s djetetom, pokažite mu, ali nikako umjesto njega—ukazite mu na pogreške, objasnite mu, ali ga potičite da samostalno rješava svoje obveze, objasnite svom djetetu da je i loša ocjena normalna za učenika, naučite ga da se zna nositi s neuspjehom, da je ocjena relativna i da se upornošću i trudom sve može ispraviti.
- * Zauzmite pozitivan stav prema školi i učiteljima i takav stav njegujte kod svog djeteta (ne govorite pred djetetom negativno o školi, učiteljima, nastavnom programu .. Pa čak ako tako i mislite)
- * Ostavljajte djetetu uvijek vremena za igru, prijatelje, sport i hobije.

Uz to...

- * Odredite svaki dan vrijeme za razgovor s djetetom o školi
- * Prekontrolirajte redovito dječji uradak. Pregledajte pisanke, radne bilježnice, udžbenike i sve što je dijete nosilo u školu.
- * Naučite dijete gdje će držati torbu, knjige i pribor, te gdje će učiti i pisati domaći uradak
- * Ako dijete traži—saslušajte naučeno gradivo.

